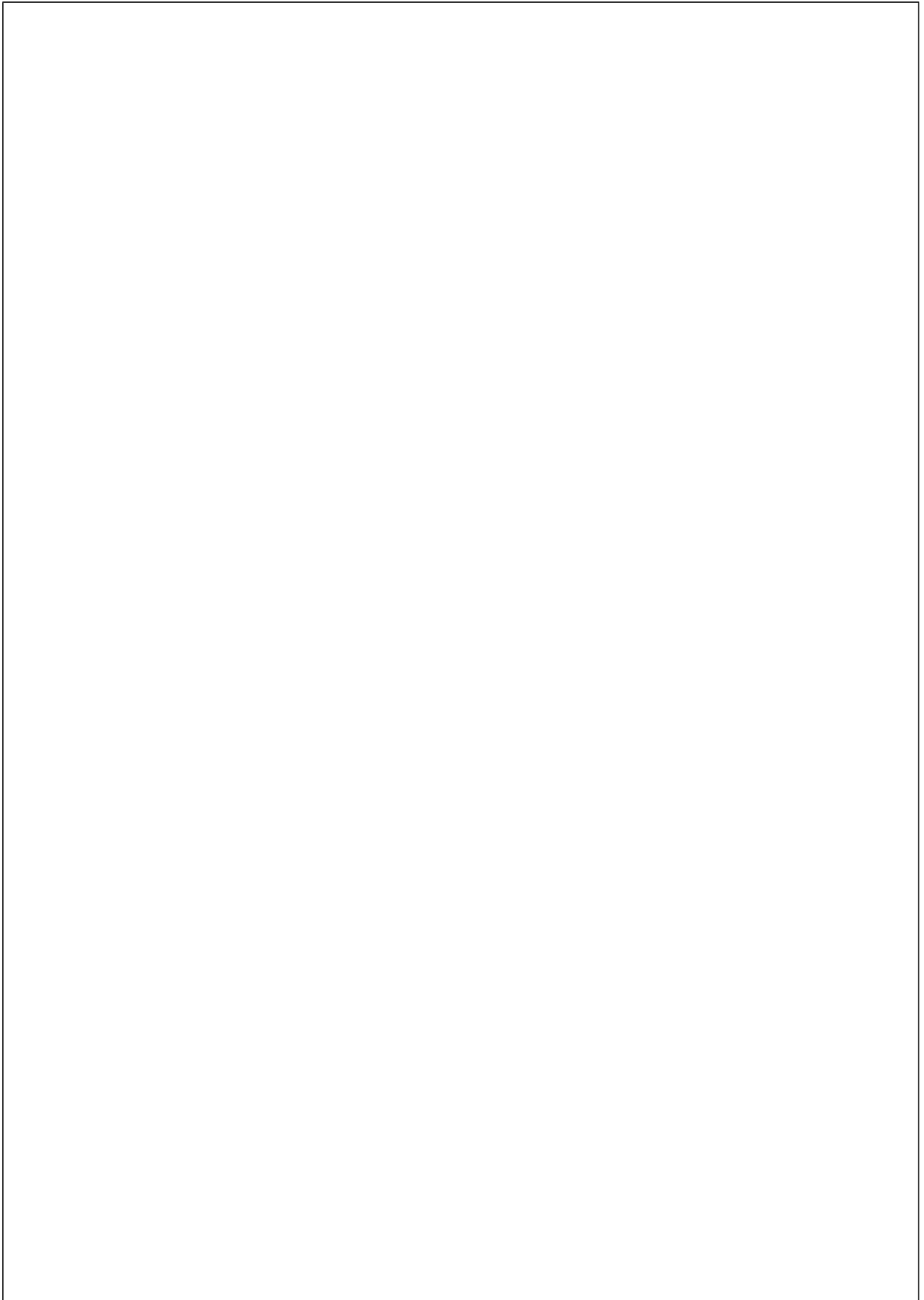

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216740,Zofia-Kossak-zdobyla-serca-Hiszpanow.html>
26.02.2026, 22:51

[Następny](#)

[Powrót](#)

Zofia Kossak zdobyła serca Hiszpanów

W dniach 31 marca – 1 kwietnia 2025 r. odbyła się prezentacja wystawy Zofia Kossak (- Szczucka, -Szatkowska) Instytutu Pamięci Narodowej w hiszpańskiej wersji językowej z udziałem przedstawicieli Biura Współpracy Międzynarodowej IPN.

31.03.2025

[Kultura Zofia Kossak-Szczucka](#)

Ekspozycja towarzyszy konferencjom naukowym na temat Zofii Kossak, będącymi częścią projektu o nazwie *Zofia Kossak. Escritora, justa entre las naciones, exiliada*. Konferencje organizuje tłumacz twórczości pisarki, Higinio J. Paterna, wraz z instytucjami partnerskimi, a bezpośrednim przyczynkiem do nich jest publikacja przetłumaczonego przez niego na język hiszpański pierwszego tomu książki Zofii Kossak „Krzyżowcy” („Los cruzados”). Wystawa składa się z 16 plansz prezentujących życie i sylwetkę pisarki. Projekt został objęty patronatem Prezesa IPN, Ambasady RP w Hiszpanii, Instytutu Polskiego w Hiszpanii i Muzeum im. Rodziny Ulmów, jak i kilku hiszpańskich uniwersytetów oraz władz lokalnych. W 2024 roku IPN wydał publikację poświęconą twórczości pisarki [Ja i moje książki – to jedno. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak](#).

W poniedziałek 31 marca odbyła się konferencja i wernisaż na Campus de Posgrado prestiżowego Uniwersytetu Nawarry w Madrycie, a następnego dnia wystawa zawitała do Barcelony, gdzie została zaprezentowana na Międzynarodowym Uniwersytecie Katalonii (Universidad Internacional de Catalunya). Podczas obu wydarzeń został odczytany list zastępcy prezesa IPN dr hab. Karola Polejowskiego skierowany do uczestników wernisażu. Sławomir Bardski oraz Jolanta Nowak z BWM IPN przybliżyli uczestnikom działalność IPN i oprowadzali po wystawie. Konferencję w Madrycie prowadził Kierownik Katedry Historii Współczesnej UNAV Pablo Perez oraz Higinio J. Paterna. W Barcelonie wykład p. Paterny poprzedzony został wystąpieniem Rektora Uniwersytetu Prof. Alfonsa Méndiza oraz przedstawiciela Konsulatu RP Łukasza Knurowskiego.

Wystawa IPN została zaprezentowana podczas sześciu konferencji poświęconych Zofii Kossak i prezentacji pierwszego tomu książki „Krzyżowcy” w hiszpańskiej wersji językowej w miastach: Granada, Malaga, Jaen, Madryt, Barcelona i Pampeluna.

Zofia Kossak-Szczucka (*secundo voto* Szatkowska) była wnuczką Juliusza Kossaka, a bratanicą Wojciecha Kossaka. Uważana jest za najwybitniejszą – obok Elizy Orzeszkowej – pisarkę w dziejach polskiej literatury. Jako autorka powieści historycznych stawiana jest obok Henryka Sienkiewicza i Józefa Ignacego Kraszewskiego. Do jej wybitnych powieści zalicza się m.in. „Krzyżowców”, „Błogosławioną winę”, „Bez oręża”.

Ale Zofia Kossak to także wielkie świadectwa o zbrodniczych systemach bolszewickim i niemieckim z czasów Hitlera: powieści „Pożoga” i „Z otchłani” (o KL Auschwitz). Była pomysłodawczynią i liderką Rady Pomocy Żydom „Żegota”. Skazana za to na śmierć przez Niemców, wykupiona przez Polskie Państwo Podziemne od „nieprzekupnych Niemców” z Pawiaka. Więźniarka KL Auschwitz, straciła tam 26-letniego syna. Pierwszy syn umarł w wieku 10 lat. Życie nie oszczędzało jej, poddało wielkiej próbie, z której wyszła zwycięsko. Uratowała swoją wiarę.

Po wojnie na emigracji do roku 1957. Odmówiła przyjęcia nagrody państwowej i wykorzystywania swej osoby przez komunistów. Po śmierci przyznano jej medal Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. Nie wierzyła w możliwość dobrego współżycia między Polakami a Żydami, uznając, że różnice mentalności, religii i tradycji są nie do pokonania. Z zadowoleniem przyjęła powstanie państwa żydowskiego przed 70 laty. Mimo tej niechęci, nie wahała się ryzykować życiem dla ratowania żydowskich współobywateli. Uważała, że jest to obowiązek Polaka i katolika.

Polecamy:

- [Marek Klecel: Ocalona z zagłady. Żywot heroiczny Zofii Kossak \(1889-1968\)](#)
- [Wystawa „Zofia Kossak \(-Szczucka, -Szatkowska\)”](#)
- [Martyna Grądzka-Rejak: Kto nie potępia - ten przyzwala. „Protest” Zofii Kossak-Szczuckiej](#)
- [Publikacja: Ja i moje książki - to jedno. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Kultura

Wystawa